

РОЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У СТАНОВЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Чорненко Я. І.

Науковий керівник – к. іст. н., доц. Бадєєва Л. І.
Харківський національний університет радіоелектроніки,
каф. українознавства
м. Харків, Україна
e-mail: yana.chornenka@nure.ua

The Ukrainian language plays a pivotal role in shaping the national and cultural identity of the Ukrainian people. As the primary means of communication, it fosters a sense of belonging and unity among Ukrainians, serving as a symbol of their heritage and shared history. Through its rich vocabulary, expressive nuances, and unique linguistic features, Ukrainian embodies the cultural diversity and resilience of the Ukrainian nation. Moreover, the promotion and preservation of the Ukrainian language serve as a cornerstone for safeguarding Ukrainian traditions, literature, and folk heritage. Its significance extends beyond linguistic boundaries, serving as a vehicle for transmitting values, beliefs, and collective memory from one generation to the next.

У сучасному світі, де глобалізація та інтернаціоналізація наростають, збереження культурної ідентичності стає великим викликом для всіх верств суспільства. Однак, історичний досвід та складні соціокультурні процеси України демонструють незалежність та незламність нації, що формує глибоке самопізнання та вагомий вплив на життя кожного українця. Таким чином, становлення українського народу пов'язане з багатовіковою історією та складними культурно-етнічними процесами, що відбувалися на теренах країни. Тому важливо розглянути роль української мови як ключового елемента, що формує самопізнання людей.

Однією з головних проблем у збереженні народної ідентичності є втрата мовної самобутності, що з часом може позбутися своєї унікальності та специфіки. Проте, розв'язання цієї проблеми вимагає системного підходу та комплексу заходів, при яких необхідно сприяти активній державній політиці, спрямованій на підтримку мови як носія культурної спадщини та засобу комунікації. Зокрема, важливо популяризувати її використання в громадських і культурно-мистецьких сферах. Тому вона виступає не лише як комунікаційний інструмент, але і як феномен, відображаючи цінності суспільства.

Мова, що є основним засобом спілкування, відіграє ключове значення у формуванні самосвідомості з культурних аспектів. Кожне слово, що використане в мовленні, надає йому глибину та значущість і переносить у себе частинку досвіду письменників. Тому однією з важливих сфер, де

виявляється ця роль, є література. Романи, поезія та інші твори, написані українською мовою, стають основою для розуміння історії та традицій народу.

У сфері освіти важливо звернути увагу на збереженні й розвитку рідної мови в школах та вищих навчальних закладах, що буде запорукою передачі знань для наступних поколінь. Важливо забезпечити доступ до якісної освіти та підтримувати різноманітні аспекти її використання у сферах життя: від мас-медіа та освітніх інститутів – до сфери бізнесу. Тому заохочення вивчення української мови за кордоном, підтримка міжнародних культурних ініціатив, спрямованих на популяризацію, сприятиме її укріпленню на світовій арені.

Українська мова впливає на індивідуальність кожної людини у колективі. Вона визначає не лише спосіб висловлення думок, але й уособлює у собі історію, традиції, та етнічні особливості. Кожне слово, вираз або фраза несе в собі відбиток національного духу та колективного досвіду, що формує в українців відчуття приналежності до своєї культури та нації. Таким чином людина виражає свої почуття, думки, переживання, тим самим відтворюючи свій внутрішній світ.

В історії українська мова виступала об'єктом боротьби за права та автономію. У періоди революцій її визнання було актом протидії колоніальній політиці, що було необхідністю для зміцнення національної єдності. Активна державна підтримка, освітні й культурні ініціативи та сприяння міжнародному визнанню дали змогу забезпечити стійкість та процвітання мови в майбутньому. Це не лише забезпечує зв'язок між поколіннями, але й сприяє збереженню історичної пам'яті та є основою для розвитку та вдосконалення сили слова українського народу.

Отже, українська мова є не лише засобом спілкування, але й дзеркалом душі всіх людей, їх цінностей і традицій. Вона відображає унікальний світогляд українців, їхні уявлення про світ, взаємини між людьми та природою. Виходячи з зазначеного вище, впливає, що це є важливим компонентом формування та утвердження національної та культурної ідентичності суспільства, що відображає його духовність, історію та цінності.

Список використаних джерел

1. Куць О. М. Мовна політика в Україні: аналіз та впровадження: монографія. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. 300 с.
2. Масенко Л. Т. Мова і політика. Київ : Соняшник, 1999. 100 с.
3. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. Львів: Світ, 1990. 232 с.
4. Шевченко Т. Г. Кобзар. Київ: Видавництво «Дніпро», 1999. 672 с.